

Nowości bibliograficzne

***Eremostachys laciniata* łagodzi dolegliwości zespołu cieśni nadgarstka**

Eftekharsadat B., Shakouri S.K, Shimia M. i wsp.: *Effect of E. laciniata (L.) ointment on mild and moderate carpal tunnel syndrome: A double-blind, randomized clinical trial. Phytother. Res.* 2011, 25, 290-295.

Eremostachys laciniata (L.) Bunge z rodziny wargowych jest rośliną rosnącą w Iranie, Turcji i Azerbejdżanie. Była stosowana w perskiej medycynie tradycyjnej do leczenia zaburzeń mięśni szkieletowych dzięki swojemu działaniu przeciwzapalnemu i przeciwbólowemu. Autorzy niniejszej pracy przeprowadzili badania kliniczne maści zawierającej 10% wyciągu metanolowego z korzeni tej rośliny w słabych i średnich dolegliwościach związanych z zespołem cieśni nadgarstka. Jest to zespół objawów ucisku nerwu pośrodkowego w okolicy kanału nadgarstkowego, spowodowany zmianami chorobowymi w nadgarstku, objawiającymi się niedowładem i bólem w obrębie trzech palców ręki oraz zanikiem mięśni kłębu kciuka.

Badaniami objęto 40 chorych cierpiących na zespół cieśni nadgarstka, których podzielono na dwie grupy. Chorzy grupy badanej byli leczeni maścią z wyciągiem z tej rośliny, którą stosowano powierzchniowo 2 razy dziennie. U chorych grupy kontrolnej stosowano podstawę maściową jako placebo. U wszystkich chorych stosowano na noc szyny podtrzymujące nadgarstek oraz diklofenak (2 razy dziennie). Leczenie prowadzono przez 4 tygodnie.

Badania kliniczne wykazały, że u chorych leczonych maścią z wyciągiem z korzeni *Eremostachys laciniata*, po zakończeniu terapii uchwyt dłoni wzrósł o 17%, siła uścisku dłoni wzrosła o 8%, a odczuwanie niedowładów i bólu okolicy nadgarstka obniżyło się o 23% w porównaniu do chorych otrzymujących placebo. Na tej podstawie autorzy uważają, że wyciąg metanolowy z korzeni *E. laciniata* jest korzystny przy łagodzeniu niedowładów i ostrości bólu oraz poprawia uchwyt dłoni w przypadku zespołu cieśni nadgarstka.

Żurawina wielkoowocowa zapobiega nawracającym zakażeniom dróg moczowych u dzieci

Dessi A., Atzei A., Fanos V.: *Cranberry in children: prevention of recurrent urinary tract infections and review of the literature. Braz. J. Pharmacogn.* 2011, 21, 807-813.

Zakażenia dróg moczowych u dzieci są dość powszechne. W wieku 7 lat około 10% dzieci przechodzi przynajmniej jedno takie zakażenie. W 30-50% przypadków zakażenie dróg moczowych u dzieci przechodzi w stan przewlekły, nawracający. Leczenie omawianych zakażeń antybiotykami prowadzi często do powstania szczepów opornych oraz powoduje skutki uboczne. W leczeniu nawracających zakażeń dróg moczowych u dzieci stosuje się często sok lub koncentrat z żurawiny wielkoowocowej (*Vaccinium macrocarpon*).

Autorzy dokonują oceny dotychczasowych badań klinicznych, jakie prowadzone były w różnych ośrodkach medycznych, dotyczących zapobiegawczego działania preparatów z owoców żurawiny wielkoowocowej w kontekście nawracających zakażeń dróg moczowych u dzieci. Łącznie oceniają oni 9 tego rodzaju badań. Zapobiegawcze podawanie preparatów żurawinowych okazało się bardzo skuteczne w zakażeniach dróg moczowych u dzieci, przebiegających z odpływem pęcherzowo-moczowodowym. Świadczą o tym pomyslnie efekty leczenia jakie prowadzono w 4 ośrodkach klinicznych z udziałem 149 dzieci. Podobne efekty uzyskano w przypadku niepowikłanego zakażenia dróg moczowych. W 3 ośrodkach klinicznych leczono w ten sposób łącznie 183 dzieci. Natomiast zapobiegawcze podawanie preparatów żurawinowych nie powiodło się w zakażeniach przebiegających z pęcherzem neurogennym. W 2 ośrodkach klinicznych badaniom takim poddano 55 dzieci.

W sumie autorzy oceniają zapobiegawcze stosowanie preparatów z owoców żurawiny wielkoowocowej w nawracających zakażeniach dróg moczowych u dzieci jako bardzo korzystne i bezpieczne. W większości przypadków liczba dzieci, które zabezpieczone

zostały przed nawrotem zakażenia dróg moczowych, dochodziła do 95%.

Przeciwkaszlowe właściwości narynginy

Gao S., Li P., Yang H i wsp.: Antitussive effect of naringin on experimentally induced cough in guinea pigs. Planta Med. 2011, 77, 16-21.

Naryngina (7-ramnoglukozyd-4',5,7-trihydroksy flawanonu) jest głównym związkiem flawonoidowym występującym w naowocni pomarańczy olbrzymiej – *Citrus grandis* (L.) Osbeck. Surowiec ten jest bardzo popularnym środkiem przeciwkaszlowym i wykrztuśnym stosowanym od tysięcy lat w Chinach. Wysuszone naowocnia pomarańczy olbrzymiej, podawana

jako lek przeciwkaszlowy w dawce 3-6 g, zawiera od 45 do 90 mg narynginy.

Badania farmakologiczne wykazały, że etanolowy wyciąg z *Citrus grandis* var. *tomentosa*, zawierający 150 µg/g narynginy, hamował odruch kaszlu wywołany przez aerozol wodorotlenku amonowego u myszy i aerozol kwasu cytrynowego u świnek morskich. Mechanizm przeciwkaszlowego działania narynginy nie został dotychczas wyjaśniony. Działa ona inaczej w porównaniu do kodeiny (działanie na ośrodkowy układ nerwowy). Przypuszcza się, że naryngina wykazuje działanie na obwodowy układ nerwowy, hamując receptory RARs (*rapidly adapting receptors*) we włóknach C mięśni tchawicy.

*Wybór i opracowanie
Prof. dr hab. Bogdan Kędzia*